

Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych
redaktor naukowy Magdalena Strugała,
Dorota Talarska

Spis treści

Autorzy	5
Przedmowa	11
1. Wprowadzenie do zagadnień niepełnosprawności – Anna Kotlarska-Michalska	13
Trudności terminologiczne i problemy definicyjne związane z niepełnosprawnością	13
Niepełnosprawność dziecka	17
Niepełnosprawność osoby dorosłej	22
Rehabilitacja i integracja osób niepełnosprawnych	26
2. Metody oceny potrzeb, stanu funkcjonalnego i jakości życia osób niepełnosprawnych – Dorota Talarska	31
Charakterystyka najczęściej stosowanych skal podczas oceny zakresu funkcjonowania	33
Jakość życia	37
Rola pielęgniarki w procesie rehabilitacji i opieki nad osobą niepełnosprawną	39
Wykaz opisywanych skal	42
3. Adaptacja psychiczna, fizyczna i społeczna chorego do stanu niepełnosprawności – Joanna Czarnota-Chlewicka	50
4. Zapobieganie powikłaniom z unieruchomienia – rola pielęgniarki – Teresa Stawińska	60
Wpływ ruchu i bezruchu na organizm człowieka	60
Wpływ unieruchomienia na poszczególne układy	61
Odleżyny – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	62
Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	72
Powikłania ze strony układu oddechowego – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	74
Powikłania ze strony układu kostno-stawowego i mięśniowego – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	76
Powikłania ze strony układu moczowego – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	78
Powikłania ze strony układu pokarmowego – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	79
Powikłania ze strony układu nerwowego – postępowanie profilaktyczne i zadania pielęgniarki	80
Edukacja pacjenta i jego rodziny	81
5. Zasady przenoszenia i asekuracji osób niepełnosprawnych – Marian Majchrzycki	83

Obracanie pacjenta w łóżku	86
Sadzanie pacjenta	87
Poruszanie się pacjenta w łóżku	88
Przemieszczanie/przesadzanie pacjenta	89

6. Zabiegi z zakresu fizjoterapii – Wanda Stryła, Adam Maksymilian Pogorzała 99

Kinezyterapia	99
Fizykoterapia	101
Ciepło- i zimnolecznictwo	102
Hydroterapia (wodolecznictwo)	106
Elektroterapia	109
Pole elektromagnetyczne	113
Mikrofale	115
Ultradźwięki	115
Pole magnetyczne	117
Laseroterapia	118
Światłolecznictwo	119
Masaż leczniczy	122
Kompresoterapia (mechanoterapia)	123

7. Udział pielęgniarki w opiece nad osobą z niepełnosprawnością narządu ruchu 125

7.1. Pielęgnowanie i usprawnianie chorego z chorobą zwyrodnieniową stawów i reumatoidalnym zapaleniem stawów – Magdalena Strugała, Dorota Warzecha	125
Rehabilitacja w chorobie zwyrodnieniowej stawów	125
Rehabilitacja reumatologiczna	131

7.2. Pielęgnowanie i usprawnianie chorego po endoprotezoplastyce – Aleksandra Zielińska, Patryk Nikratowicz	141
Endoprotezoplastyka stawu biodrowego	141
Endoprotezoplastyka stawu kolanowego	144

7.3. Pielęgnowanie i usprawnianie chorego po amputacji kończyn – Magdalena Strugała, Dorota Warzecha	152
Rehabilitacja w amputacjach kończyn dolnych	152

8. Pielęgnowanie, usprawnianie i adaptacja do życia osób niepełnosprawnych po urazie rdzenia kręgowego – Lech Furmaniuk, Aleksandra Zielińska 165

Mechanizmy złamań kręgosłupa	165
Zaburzenia oddychania	167
Autonomiczna dysrefleksja	167
Neurogenna dysfunkcja opróżniania pęcherza moczowego	168
Uszkodzenie autonomicznego ośrodka termoregulacji	170
Skostnienia okołostawowe	170
Ilościowa i jakościowa ocena urazu rdzenia kręgowego	171
Ocena funkcjonalna pacjenta	171
Rehabilitacja osób po urazie rdzenia kręgowego	172
Aktywna Rehabilitacja	173

9. Udział pielęgniarki w opiece nad osobą z niepełnosprawnością ze strony układu nerwowego – Marcelina Skrzypek-Czerko 181

9.1. Pielęgowanie i usprawnianie chorego ze stwardnieniem rozsianym 181

Epidemiologia 181

Obraz kliniczny 182

Leczenie 182

Usprawnianie chorego ze stwardnieniem rozsianym 183

9.2. Pielęgowanie i usprawnianie chorego po udarze mózgu 191

Epidemiologia 191

Obraz kliniczny 191

Czynniki ryzyka i prewencja udaru mózgu 192

Leczenie 192

Usprawnianie chorego po udarze mózgu 193

9.3. Pielęgowanie i usprawnianie chorego z chorobą Parkinsona 205

Epidemiologia 205

Etiologia 205

Obraz kliniczny 205

Leczenie 207

Usprawnianie chorego z chorobą Parkinsona 207

10. Udział pielęgniarki w opiece nad dzieckiem niepełnosprawnym – Wojciech Kułak, Katarzyna Kamińska, Anna Karwowska 215

10.1. Rehabilitacja i pielęgnacja dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym (MPDz) 215

Przyczyny MPDz 215

Klasyfikacja MPDz wg Ingrama 216

Rehabilitacja dzieci z MPDz 217

10.2. Rehabilitacja i pielęgnacja dziecka z przepukliną oponowo-rdzeniową 227

10.3. Rehabilitacja i pielęgnacja dziecka z zespołem Downa 239

11. Udział pielęgniarki w opiece nad osobą z niepełnosprawnością sensoryczną – Magdalena Płoucha 247

Niepełnosprawność wzrokowa 247

Niepełnosprawność słuchowa 252

Głuchoniewidomi 255

Zaburzenia mowy 258

Komunikacja alternatywna 258

12. Pielęgowanie i usprawnianie chorego z POChP i mukowiscydozą – Halina

Doroszkieicz 263

Etiologia POChP 263

Obraz kliniczny 263

Rehabilitacja w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc	264
Zastosowanie zabiegów fizykalnych u chorych z POChP	265
Kinezyterapia	265
Opieka pielęgniarska i usprawnianie chorego z mukowiscydozą	270
13. Udział pielęgniarki w rehabilitacji geriatrycznej – Adrianna Maria Borowicz	
	275
Czynność: kąpiel	276
Czynność: ubieranie się	277
Czynność: toaleta	278
Czynność: kontrolowanie zwieraczy	279
Czynność: spożywanie posiłków	279
Czynność: poruszanie się	280
14. Sprzęt ułatwiający samoobsługę i pielęgnowanie niepełnosprawnych – Magdalena Strugała	
	284
Sprzęt ułatwiający pielęgnację osoby leżącej	285
Sprzęt ułatwiający korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych	287
Sprzęt ułatwiający korzystanie osobie niepełnosprawnej z prysznica lub z wanny	288
Sprzęt pomocniczy do przemieszczania pacjenta	290
Środki pomocnicze ułatwiające utrzymanie higieny	292
Sprzęt ułatwiający samodzielne spożywanie posiłków	294
Sprzęt ułatwiający przyjmowanie leków doustnych	299
Sprzęt ułatwiający pozostałe czynności samoobsługowe	299
Sprzęt ułatwiający lokomocję	303
Rozwiązania architektoniczne i transportowe pomagające zmniejszać problemy z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych w życiu publicznym	310
Przykłady rozwiązań technicznych i modyfikacji w samochodzie	312
Sprzęt ułatwiający porozumiewanie się	313

Skorowidz